1. Kommunalvalget i november og folketingsvalget december 1981 viste de hidtil bedste valgresultater for vort parti. I betragtning af, hvilken vægt vi lægger på den demokratiske vej til socialisme, må vi også tillægge den folkelige tilslutning, der komner til udtryk ved almindelige valg, en helt afgørende betydning. På denne baggrund kan vi tillade os at fastslå, at de to valg i slutningen af 1981 betegner en stor sejr for de socialistiske kræfter i vort land, og at dette gennembrud - og vort partis indsats - er en del af et vesteuropæisk mønster, kendetegnet af øget venstreorientering indenfor arbejderbevægelsen.

Naturligvis skyldes SFs valgsejr for en stor del
den voksende utilfredshed med Socialdcrnokrattet. Den del kan ikke være tilfældigt, at så mange af de utilfredse gik til SF, - og ejheller at de gjorde det nu; SDs borgerligt prægede krisepolitik var allerede markant ved valget i 1979. Også dengang opnåede SF fremgang, men ikke så dramatisk som i 1981 og ikke på bekostning af SD.

Vore valgsejre på lokalt og landspolitisk plan i 1981 må skyldes, at vort parti nu for alvor opfattes som et realistisk alternativ til både socialdemokratisk og borgerlig krisepolitik - og realistisk i den forstand, at vi ikke isolerer os, men er indstillet på at bruge vort alternativ til at påvirke den samlede
arbejderbevægelses, indbefattet Socialdemokratiets, krisepolitik.

En vigtig årsag til SFs fremgang skal også søges i vort samarbejde med de folkelige bevægelser, et samarbejde der er præget af gensidig inspiration uden forsøg på omklamring.

Der er talt om, at SF har "lånt" nogle stemmer, som
skal leveres tilbage. Men sådan behøver det aldeles ikke at gå. Vort parti er nu 23 år gammelt. Vi har lært af vore erfaringer. Vi råder over en sammenhængende strategi, baseret på marxismen og disse indhøstede erfaringer. Vi sigter ikke bare på at fastholde tilslutningen i befolkningen. Vort mål er at udvide den yderligere.

2. SFs styrke skal ses på baggrund af de diskussioner, vi gennemførte, ofte på en meget dramatisk baggrund i 1976-1978. Det var diskussioner, som efter manges mening dengang truede vort partis eksistens. Ved valget i 1977 fik SF da også kun 3,9 pct., og ved følgende meningsmålinger blev vort parti noteret så lavt som 2,5 pct. Men gennem disse diskussioner blev der udhamret en principiel demokratisk-socialistisk linie lige langt fra højreopportunisme og venstresekterisme. Denne linie blev bekræftet med vedtagelsen af vort nye princip- og handlingsprogram. Den profil, som siden da har markeret SF, kan beskrives således:

a) Vi fastholdt og uddybede vor grundlæggende idé om en demokratisk vej til socialismen og om en demokratisk, decentraliseret socialisme-model. Vi fastholdt idéen om arbejderklassen som den bærende kraft i overgangen til socialisme og derfor om behovet for samarbejde i hele arbejderbevægelsen, mellem alle dens partier, men med styrket venstreorientering og med venstrefløjen i en stærk og mere og mere afgørende position. Men vi udvidede disse grundlæggende idéer med en forståelse af det moderne kapitalistiske samfund, ikke mindst under krisens betingelser, i hele dets mangfoldighed: med en kritisk holdning til vækstbegrebet, med skelnen mellem menneskevenlige og -fjendtlige teknologier, med forståelse for ressourcernes knaphed, med erkendelse af miljøproblemernes overordnede betydning, med tilslutning til hele
oprøret mod "kommandosystemerne", kvindernes kamp for ligeret, borgernes oprør mod umyndiggørelse, arbejdernes kamp for demokrati på arbejdspladsen, græsrodsbevægelsernes kamp for decentral indflydelse.

b) På alle disse områder såvel som i den egentlige
økonomiske politik satsede vi på en her-og-nu indsats, lokalt og landspolitisk, og søgte at knytte denne aktuelle indsats sammen med vore langsigtede mål. Herunder forbinder vi ubetingede nej"er på visse områder med
fleksibilitet og forhandlingsvilje på andre.

c) I den givne situation gav vi højeste prioritet til kampen mod krisens virkninger og til solidariteten med arbejderklassen i kampen mod arbejdsløsheden. Lokalt og landspolitisk har vi udtrykt vilje til at samarbejde herom og til at indgå kompromis" er med sigte på at bekæmpe arbejdsløsheden, forudsat de ikke stiller sig i vejen for vore langsigtede mål.

d) Endelig lykkedes det os at intensivere vor kamp for en selvstændig og aktiv dansk freds- og nedrustningspolitik. Det er sket på baggrund af en stærk markering
af vor kamp mod imperialisme og alle andre former for stormagtsvælde og mod kaprustningen i vest såvel som i øst; samtidig med at vi har kunnet forstærke vor kamp mod den danske oprustning og kunnet mobilisere til kamp for dansk nedrustning og danske nedrustningsinitiativer.

3. Den situation, der er opstået efter valgene, og det styrkeforhold, som derved blev demonstreret, indgår som element i vor samlede strategi, som udtrykt i vort princip- og handlingsprogram. Det gælder internationalt, og det gælder for den hjemlige politik.

Styrkelsen af SF siden 1976-78 falder tidsmæssigt sammen med et stort opsving, især i Vesteuropa, i kampen mod kaprustningen og med fremgang for socialistiske
kræfter, der sigter mod en omformningsproces, men på et demokratisk og uafhængigt grundlag.

Naturligvis skal man ikke være blind for, at borgerskabet har været i offensiven siden krisens begyndelse, og at højrefløjens angreb på arbejderklassens landvindinger tager til i takt med forværringen af krisen. I Sverige og Norge er borgerlige regeringer ved magten, og i England er det nye SDP et stærkt eksempel på højredrejning indenfor reformismen. Men i de seneste år er det ikke borgerskabet alene, der har haft initiativet i de kapitalistiske industrilande (bortset fra USA). Derfor er det også klart, at der sker en tiltagende polarisering af klassekræfterne i disse lande; indenfor dette mønster ser vi en voksende bevidsthed om nødvendigheden af socialistiske samfundsændringer på demokratisk grundlag.

Udviklingen i Frankrig og Grækenland, styrkelsen af den socialistiske tendens i det britiske Arbejderparti, den voksende uafhængighed der udvises af de store kommunistiske partier i Italien, Spanien og Japan er altsammen vidnesbyrd om tiltagende muligheder for socialistiske gennembrud i den kapitalistiske industriverden, og om gradvis ophævelse af gamle skel i den internationale arbejderbevægelse. SF må udbygge sit samarbejde med disse demokratisk-revolutionære kræfter, indbefattet partierne i de nordiske lande, med hvilke vi har en lang og god tradition for samarbejde.

Samtidig vil vi styrke vor kamp mod kaprustning og alle former for overherredømme. Også her tilkommer der den internationale dimension afgørende betydning. Vi støtter uden forbehold den uafhængige massebevægelse mod atomoprustningen i Vesteuropa, og vi er -trods ofte betydelig uenighed om forskellige spørgsmål - indstillet på at samarbejde med alle stater i vest som i øst, der vender sig imod kaprustning og imperialisme, herunder de ledende

samfundskræfter i Jugoslavien, Rumænien, DFR Korea, Cuba og Nicaragua.

4. I den hjemlige politik ser vi det ændrede styrkeforhold som et skridt på vejen til skabelse af et arbejderflertal. Men vi skelner mellem to slags arbejderflertal, et der skyldes mere tilfældige "vælgerluner", og

et som udspringer af et bredt ønske om grundlæggende reformer til gavn for lønarbejderne. Derfor gennemfører vi nu en omfattende diskussion om, hvad et arbejderflertal kan bruges til, og hvordan SF bør forholde sig. Derved forbereder vi partiet på situationen, således at vi ikke gentager tidligere tiders fejl, men udnytter mulighederne maksimalt.

Udgangspunktet for denne diskussion er, at vi skal gå på to ben. På den ene side skal vi ikke frygte magt og medansvar; det er tværtimod et vigtigt led i vor strategi, at vi opnår indflydelse og andel i konkrete resultater, så at arbejderklassen og dens allierede kan sikres forbedrede positioner. På den anden side er kampen for socialisme og afspænding også en kamp for andre holdninger og en ny, solidarisk moral; denne kamp må føres gennem bevægelserne og på græsrodsplanet. Begge opgaver er' lige nødvendige, både når det drejer sig om at forsvare den almindelige befolknings interesser og om at forberede en fundamental samfundsforandring, en revolution på demokratisk grundlag.

5. Heraf følger, at partiet får en forøget betydning, både når det drejer sig om den politisk-parlamentariske kamp og når det drejer sig om kampene i samfundets basis i fagbevægelsen, lejer- og boligbevægelsen, kvindebevægelsen, miljøbevægelserne, de energipolitiske bevægelser og solidaritetsbevægelserne.

Vi anser det arbejde, der udføres af disse spontane, folkelige bevægelser for helt ligeværdigt med den politisk-parlamentariske virksomhed. Bevægelserne er udtryk for en "ideologisk revolution" i store dele af befolkningen, et oprør mod privatkapitalistisk og statslig umyndiggørelse, en afspejling af de nye behov og den nye indsigt, som er skabt gennem erfaringerne med det kapitalistiske industrisamfund. Denne nye indsigt kunne ikke forudses af de første marxister, og det er derfor en opgave for nutidens marxister at indarbejde den i en socialistisk strategi, også selvom dette indebærer slagtning af enkelte hellige køer. Dette teoretiske arbejde gik SF igang med i 1976-78, og det afspejles i vort nye princip- og handlingsprogram.

Vort partis forhold til bevægelserne er dog ikke bare teoretisk, men praktisk. SF-medlemmer er med i en lang række bevægelser, som partiet til gengæld har fået vigtige impulser fra på det politiske plan. Vi kan i flæng nævne arbejdet omkring Grevinde Danner-stifteisen og i de andre kvindehusgrupper; de mangfoldige miljøbevægelser (Cheminova, Jarbæk Fjord, Greenpeace, ornitologerne, Islands Brygge-grupperne, Gruppen mod ELSAMs deponeringsplaner, cyklistforbundet); lejer- og boligbevægelsen og herunder kollegie-aktionerne? OOA i kampagnerne mod atomkraftværkerne i Barsebåck og Greifswald, OVE, forbrugerbevægelserne.

Vi har haft problemer med enkelte bevægelser. Det gælder en del af fredsbevægelsen (jfr. punkt 1,14) , og det gælder Folkebevægelsen mod EF. Vi beklager den nuværende ensidige sammensætning af Folkebevægelsen mod EF's forretningsudvalg, idet denne sammensætning ikke afspejler den brede folkelige uvilje og modstand mod EF. Vi håber, at disse problemer kan løses. En bred og stærk bevægelse mod atomoprustning og anden oprustning er en livsnødvendighed, og en bred folkelig modstand mod EF-umyndiggørelse er en forudsætning for, at de danske beslutningsorganer ikke løbes totalt over ende.

Det er helt afgørende for SF, at bevægelserne er udtryk for en ægte folkelig aktivitet og bevidsthed, og at de ikke dirigeres eller "omklamres" af politiske partier, ej heller SF. Vi finder, at bevægelsernes funktion i et demokratisk samspilsmønster er at påpege og undersøge enkelt-problemer og at mobilisere for deres løsning. Det politiske parti kan naturligvis inspirere bevægelser til at tage

bestemte problemer op, men må aldrig diktere eller "omklamre", og det er lige så vigtigt, at det politiske parti lærer af bevægelserne, støtter dem og viderebringer deres synspunkter samt opsuger impulser fra dem og bearbejder disse impulser kritisk. Derved bliver partiet i stand til at sætte de enkeltproblemer, bevægelserne tager op, ind i en større samfundsmæssig helhed og til at arbejde på at ændre de tilgrundliggende for hold og årsager.

6. Af denne og af andre grunde må vi fortsat arbejde på at styrke vores organisation. Vi har vel at mærke ikke brug for en "stram" organisation. Men vi har brug for en stor og levende organisation, der er præget af diskussioner, aktivitet og samarbejde, og som er et fælles forum for vore aktiviteter i bevægelserne, på græsrodsplanet og de i parlamentariske - lokale og landspolitiske - for-samlinger.

Det gælder idag, hvis vi skal udnytte og udbygge den stærkt forøgede tilslutning, vi har opnået blandt vælgerne, og fastholde den betydelige medlemstilgang, vi oplever, jfr. HBs organisatoriske beretning. Og det gælder endnu mere, når et arbejderflertal er etableret. For kun derved kan et sådant flertal blive andet og mere end en
“parlamentarisk affære". Og det skal det være, hvis det skal give holdbare resultater. Samfundsforandringer er ikke bare et parlamentarisk anliggende, men må være folkeflertallets egen, nære sag; derfor må store dele af befolkningen deltage umiddelbart i kampen for sådanne forandringer. Hertil er den socialistiske organisation nødvendig som inspirerende og samlende styrke.